Dziś bezpłatny dodatek powieściowy

NR. 346 (5049) WARSZAWA, PONIEDZIAŁEK 10 PAŹDZIERNIKA 1932 r. Rok XXXVII

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 776-70
DYREKCJA — 720—13
ADMINISTRACJA — 313-80
DRUKARNIA — 773-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Rada Naczelna P. P. S.

(Zakończenie obrad)

Wczoraj o godzinie 2-ej po południu Rada Naczelna zakończyła swoje prace.

Przyjęta została jednomyślnie rezolucja, omawiająca postawę Partji wobec dzisiejszej sytuacji ogólnej, poczem Rada Naczelna omówiła plan obchodu czterdziestolecia istnienia Partji.

Na zebraniu poufnem wysłuchano i przyjęto do wiadomości sprawozdanie finansowe C. K. W.

Treść rezolucji podamy w numerze jutrzejszym „Robotnika".

O podjęcie prac Konferencji Rozbrojeniowej

Paryż, 9 października. (PAT.). Między Paryżem a Londynem toczą się rokowania, mające na celu podjęcie prac Konferencji Rozbrojeniowej. Koła francuskie zachowują zupełne milczenie co do rozmów między Herriotem, a ambasadorem angielskim w Paryżu, Tyrrellem. Jest jednak rzeczą widoczną, że Herriot stoi w dalszym ciągu na stanowisku, które przedstawił w swej odpowiedzi na zaproszenie Mac Donalda. Każdy program zrównania zbrojeń musi być omawiany, jako zagadnienie bezpieczeństwa przez Konferencję Rozbrojeniową przy udziale wszystkich państw zainteresowanych. Panuje tu pogląd ,że jeżeli Mac Donald uważa za potrzebne wcześniejsze porozumienie się z Herriotem, ten ostatni chętnie uda się w tym celu do Londynu.

Lot kpt. Karpińskiego

TEHERAN, 9.10 (PAT.) Kpt. Karpiński wystartował dziś o godz. 8-ej rano z Teheranu do Heratu, dokąd zamierzał przybyć o godz. 16-ej. W poniedziałek lotnik udać się ma do Kabulu przez Kandahar. Pogoda bardzo dobra.

Wyrok w procesie komunistycznym

SOSNOWIEC, 9.10 (PAT.) W sobotę ogłoszony został w tutejszym sądzie okręgowym wyrok w procesie przeciwko 32 osobom, oskarżonym o działalność komunistyczną. Sąd skazał 4-ch oskarżonych na półtora roku więzienia z pozbawieniem praw na przeciąg trzech lat, 7-miu oskarżonych po roku więzienia i 14-tu oskarżonych po roku więzienia z zawieszeniem kar. Jeden z podsądnych został uniewinniony. Sprawę 6-ciu oskarżonych sąd wyłączył z powyższego procesu.

Kpt. Orliński podany zostanie ponownej operacji

Znany lotnik, kpt. Orliński, który uległ złamaniu nogi w katastrofie samolotu pod Piasecznem, jeszcze nie powrócił do zdrowia Zagipsowanie nogi lotnika nie dało pozytywnego rezultatu, gdyż kość źle się zrosła. Jak się dowiaduje agencja PID, w dniu dzisiejszym będzie kpt. Orliński poddany ponownej operacji nastawiania złamanej nogi. Lotnik pozostanie w szpitalu jeszcze około 6 tygodni.

Napad Arabów na francuski posterunek

Marsylja, 9 października. (PAT.). Z Beirutu donoszą o niespodziewanym ataku beduinów na francuską placówkę w Abukemal. Jeden oficer francuski został zabity, a kilku żołnierzy odniosło rany. Beduini, którzy dokonali tego napadu, należą do szczepów, osiadłych w tak zw. strefie spornej, która jednakże znajduje się obecnie pod zwierzchnością francuską.

„Habsburgowie" mnożą się jak grzyby po deszczu

LONDYN, 9 października. (PAT.). W Londynie zjawił się „nowy" Habsburg. Jest nim 65-letni Franciszek Rudolf Brightmel, drobny handlarz ryb, który utrzymuje, że jest synem byłego cesarza Meksyku, Maksymiljana, brata cesarza Franciszka Józefa.

Brightwel twierdzi dalej, że urodził się w Watykanie, dokąd matka jego udała się do Papieża IX z prośbą o pomoc dla uwięzionego już wówczas cesarza. W Watykanie z wielkiego wzruszenia, wobec daleko posuniętej ciąży, cesarzowa Karolina urodziła syna, którego potajemnie wywiozła i ulokowała w Anglji. Synem tym ma być właśnie Brightwel, zgłaszający dziś pretensje, jako spadkobierca Habsburgów.

Awantury hitlerowców

Berlin, 9 października. (PAT.). Starcia na tle walki przedwyborczej przybierają charakter gwałtowny. W czasie bójki pomiędzy hitlerowcami a ich przeciwnikami politycznymi zabity został w miejscowości Lohrsdorf pod Koblencją 20-letni wieśniak, a kilku innych odniosło ciężkie rany. Dochodzenia nie doprowadziły do ujawnienia sprawców, tak, że aresztowanych uczestników bójąi wypuszczono na wolność. Doszło również do krwawych zaburzeń w Berlinie, przyczem w czasie walki ciężko raniony został członek partji komunistycznej. Pod zarzutem dokonania napaści aresztowany został pewien hitlerowiec.

Wykonanie wyroku śmierci

Baranowicze, 9 października. (PAT.). **Dnia 8 b. m. wykonano wyrok śmierci na szpiegu Szymonie Kościukiewiczu.**

Przełomowy tydzień w Niemczech

Papen przed trybunałem Rzeszy.—Projekt skasowania odrębnego rządu i sejmu pruskiego

Berlin, 9 października. (ATE.). Nadchodzący tydzień przynieść ma ważne rozstrzygnięcia, dotyczące ustroju konstytucyjnego Rzeszy niemieckiej. *10 b. m. zbiera się na narady najwyższy trybunał Rzeszy w Lipsku, aby wydać wyrok w sprawie zamachu stanu, dokonanego przez rząd Papena dnia 20 lipca.* Tego dnia usunął rząd Rzeszy od władzy rząd pruski i mianował w drodze dekretu w Prusach rządy komisaryczne. Legalność dekretu rządu Rzeszy została zakwestjonowana przez usunięty rząd pruski, który wniósł skargę do Trybunału w Lipsku. Jak wiadomo skargę b. rządu pruskiego popierają Bawarja i Badenja oraz frakcja socjalistyczna i centrowa sejmu pruskiego. Wydaje się pewnem, iż Trybunał w Lipsku znajdzie formułę, która pozwoli rządowi Rzeszy utrzymać obecny system rządów komisarycznych w Prusach.

We wtorek, 11 b. m., kanclerz Papen udać się ma do Monachjum, aby uzyskać zgodę rządu bawarskiego na projektowaną zmianę konstytucji, a zwłaszcza na zespolenie rządu pruskiego z rządem Rzeszy. *Według projektu Papena rząd pruski ma przestać istnieć.* W rządzie Rzeszy utworzone będzie nowe stanowisko ministra spraw pruskich, które zespoli w swych rękach administrację polityczną w Prusach, zaś poszczególne ministerja pruskie podporządkowane mają być ministrom Rzeszy.

Sejm pruski ma być zniesiony, jako odrębna instytucja ustawodawcza i sprowadzony do roli kolegjum doradczego, w którem będą zasiadać posłowie do Reichstagu wybrani z okręgów pruskich. Projekt ten, który równa się zniesieniu autonomji Prus, wzbudza niepokój Bawarji, która obawia się, iż przykład pruski może być powtórzony w Bawarji i że rząd Rzeszy ograniczy prawa autonomiczne i przywróci faktyczną hegemonję Prus. Zadaniem Papena będzie przekonać Bawarczyków, iż obawy ich są nieuzasadnione i zjednać ich zgodę na unifikację administracyjną Rzeszy i Prus.

Zatarg Stalina z żoną Lenina

Ryga, 9 października. (ATE.). Z Moskwy donoszą, że obiegają tam sensacyjne pogłoski na temat ostrych rozdźwięków pomiędzy Stalinem a wdową po Leninie, Nadzieżdą Krupską, która otwarcie krytykuje politykę dyktatora sowieckiego. Otoczenie Stalina rozpuszcza wersje na temat rozstroju umysłowego Krupskiej, zamierzając poddać wdowę po Leninie badaniom lekarzy psychjatrów i umieści ją w szpitalu dla nerwowo-chorych. Pośredniem potwierdzeniem tych sensacyjnych pogłosek jest ta okoliczność, że dom, w którym zamieszkuje Krupskaja, strzeżony jest stale przez agentów G. P. U., którzy zapisują skwapliwie nazwiska wszystkich działaczy komunistycznych, odwiedzających wdowę po Leninie.

Sprawa importu polskiego węgla do Austrji

Wiedeń, 9 października. (PAT). „Neues Wiener Tagblatt" donosi, że w rokowaniach przemysłowców austrjackich z rządem austrjackim zajmuje ważne miejsce sprawa przywozu węgla, w szczególności polskiego. Pismo zwraca przytem uwagę, że z okazji nadchodzących rokowań handlowych polsko - austrjackich wyrażono ze strony polskiej życzenie, by import węgla polskiego do Austrji nie doznał uszczerbku.

Początek realizacji wielkiego projektu

Paryż, 9.10. (PAT.). W miejscowości Kembs w departamencie Haut Rhin prezydent Lebrun i premjer Herriot dokonali inauguracji olbrzymiej tamy, która pozwoli na uruchomienie między Bazyleą a Strasburgem 8 elektrowni o łącznej sile 700 miljonów kilowatów na godzinę. Zasiąg elektrowni będzie dochodził aż do Troyes i Paryża. Kanał, znajdujący się obok tamy, stanowi realizację pierwszego odcinka wielkiego kanału reńskiego, który połączy Bazylee ze Strasburgem, czyniąc w ten sposób z Renu ważną arterję komunikacyjną o charakterze międzynarodowym, dostępną dla żeglugi niemal na całej długości rzeki.

O dalsze oszczędności w Niemczdch

Berlin, 9 października. (PAT.). Premjer rządu Meklemburg-Schwerin zwrócił się do wszystkich ministrów finansów krajów związkowych Rzeszy z propozycją urządzenia w dniu 15 b. m. w Berlinie wspólnej konferencji w celu omówienia zarządzeń oszczędnościowych, niezbędnych ze względu na ciężką sytuację budżetową i gospodarczą wszystkich krajów związkowych.

Zapowiedź dyskusji nad Agrilem

Na czwartek, 13 b. m., wyznaczone zostało posiedzenie komisji rewizyjnej Rady iMejskiej pod przewodnictwem wiceprezesa Mayzla. Na porządku dziennym znajdzie się sprawozdanie z gospodarki Agrilu. Dyskusja nad tem sprawozdaniem zapowiada się niezwykle burzliwie ze względu na głośne nieporządki, jakie zdarzyły się w fermie mlecznej Agrilu. Szereg klubów radzieckich zgłosi wniosek o nieprzyjęcie sprawozdania Agrilu do wiadomości.

Późniejsze rozpoczynanie nauki w szkolnictwie w okresie zimowym

Kuratorjum stołecznego okręgu szkolnego przygotowuje zarządzenie w sprawie godzin nauki w szkołach powszechnych i średnich w okresie zimowym. Z dniem 1 listopada lekcje w szkołach rozpoczynać się będą o godz. 8 min. 30, a nie, jak dotychczas, o godz. 8-ej.

Pioruny i grady we Włoszech

FLORENCJA, 9.10 (PAT.) Cała Toskanja nawiedzona została przez gwałtowne burze jesienne. W okolicy Florencji piorun spowodował pożar 2-ch olbrzymich stogów słomy, powodując duże straty. W Borgo San Lorenzo i w Tavarnuzze spadł grad wielkości włoskiego orzecha. W Dicomano piorun uderzył w chałupę, rażąc śmiertelnie 12-letniego chłopca i wieśniaka. Kilka osób odniosło ciężkie oparzenia. Strumienie Buse, Calice i rzeczka Bisenzio wystąpiły z brzegów, zalewając okoliczne pola, niszcząc drogi i izolując wsie, którym żywności narazie dostarczają saperzy w łodziach wojskowych. Znaczne szkody zanotowano w żywym dobytku.

Jaką drogą?

Magistrat warszawski ma na **Burakowie** cegielnię, zatrudniającą około 200 robotników.

Cegielnia pracuje w całej pełni. Codziennie przyjmowani są do pracy robotnicy.

Kiedy do kierownictwa cegielni zwrócili się przedstawiciele zw. budowlanego z żądaniem zatrudnienia bezrobotnych, członków związków spotkali się z odmową.

Ciekawem jest jaką drogą odbywa się przyjmowanie ludzi do cegielni na Burakowie.

Groźba redukcji 1000 osób w wodociągach warszawskich

Ajencja „Miasto" donosi iż w najbliższych dniach grozi zwolnienie **1000 robotników dniówkowych**, zatrudnianych przez **dyrekcję wodociągów w Warszawie.**

Wybory do gmin w Belgji

Bruksela, 9 października. (PAT.). Wybory do ciał komunalnych miały w całym kraju przebieg spokojny.

Katastrofa łodzi motorowej

Londyn, 9.10 (PAT.) W pobliżu Dungenese statek „Afric Star", zdążający do Buenos-Aires zderzył się z norweską łodzią motorową „Charente". „Afric Star" zabrał na pokład załogę i trzech pasażerów „Charente" i odwiózł. ich do Londynu. „Charante" zatonęła.

Ś. P.

EUGENJUSZ ŚMIAROWSKI

Adwokat
członek Naczelnej Rady Adwokackiej
b. Wiceminister Sprawiedliwości b. poseł na Sejm

zmarł dnia 8-go października 1932 r.

Wyprowadzenie zwłok z Kaplicy Ewangelicko-Reformowanej (przy ul. Mlynarskiej, róg Żytniej) na cmentarz miejscowy nastąpi w poniedziałek 10 października o godzinie 3-ej pp., o czem zawiadamiają

ŻONA I RODZINA

Pogrzeb Eugenjusza Śmiarowskiego

Warszawski Okręgowy Komitet Robotniczy P. P. S. zwraca się do towarzyszów i sympatyków o oddanie hołdu zwłokom Wielkiego Obywatela i Człowieka, ofiarnego obrońcy Wolności i Praw Ludu — EUGENJUSZA ŚMIAROWSKIEGO.

Pogrzeb odbędzie się dziś o godz. 3-ej popoł. na cmentarzu Ewangelickim przy ul. Młynarskiej.

**
*

Obecni w Warszawie tow. tow. posłowie i senatorowie zbierają się w sali klubu sejmowego o godz. 2-ej, by stamtąd udać się na pogrzeb.

Inwalidzi bronią się

(PID) Do 350 inwalidów i wdów po inwalidach wojennych, którzy pozbawieni zostali ostatnio koncesyj na sprzedaż wyrobów tytoniowych występuje do **Najwyższego Trybunału Administracyjnego** ze skargą na decyzję Min. Skarbu, odrzucającą ich rekursy.

Gotowanie na radjo

Przewrót w sztuce gastronomicznej

Amerykanie wpadli na nowy pomysł: gotować na radjo. W Pittsburgu już sporządzono odpowiedni przyrząd i dokonano próby. Próba udała się. Znana firma Westinghouse Electric Company, inicjatorka tego wynalazku, sądzi, że z kuchni wkrótce wyrugowany zostanie zarówno gaz, jak i węgiel. Najnowszą tedy zdobyczą techniki będzie gotowanie na przestrzeń (tele - gotowanie), tak, jak już mamy widzenie i słuchanie na przestrzeń (telewizja i telefonja).

Dla smakoszów otwierają się najniewiarygodniejsze perspektywy. Połączenie najwyszukańszych potraw z dźwiękami muzyki, przy których potrawy będą przyrządzane, stanie się nową dziedziną, na którą wspólnie rzucą się wiedza, estetyka i.. gastronomja. Powstaną nowe zawody, jak np. kucharz-muzyk, albo gotujący dyrygent. Pojawią się nowe potrawy, jak np. befsztyk à la Mayerbeer, wagnerowska pieczeń, szynka trubadurska, omflet zaczarowany itd.

Będziemy mieli do wyboru dania klasyczne, romantyczne, werystyczne, wagnerowskie, programowe w tonacjach majorowych i minorowych, solowe (nie solone) i zespołowe i t. p.

Konferencja zarządów oddziałów związków zawod.

Dziś o godz. 6-ej pp. w lokalu Związku Spożywców, ul. Długa 19, odbędzie się **konferencja zarządów oddziałów związków zawodowych.**

Na porządku dziennym: **akcje związków zawodowych na terenie Warszawy.**

Szkolnictwo zawodowe

Dyrekcja Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosowanej komunikuje, że przy Muzeum są prowadzone obok Szkoły Zdobnictwa — kursy rzeźbiarzy, malarzy pokojowych, stolarzy, hafciarek, koronkarek, grafiki, zdobnictwa wnętrz, sprzętarstwa, ogólno - przygotowawczy oraz niedzielny kurs rysunku i malarstwa. Bliższych informacji udziela i zapisy przyjmuje kancelarja Muzeum, Chmielna 52, w godzinach biurowych.

Obniżka ceny nawozów potasowych

Jak się dowiaduje aj. Press, obniżone zostały **ceny nawozów potasowych** na sezon wiosenny 1933 r. Obniżka ta, przyjmując ceny nawozów franco kopalnia wynosić będzie przy sprzedaży kredytowej dla kainitu 13 proc., dla soli potasowej — 11 proc.

Przy dalszych ulgach, jakie stosowane będą przy sprzedaży za gotówkę, cena 10 tonn kainitu będzie 20 — 21 proc., a soli potasowej 17 — 18 proc. niższa od cen z ub. sezonu jesiennego. Ceny te rozumie się loco stacja załadowania.

Z ŻYCIA PARTJI

POSIEDZENIE EGZEKUTYWY W. OKR. PPS. odbędzie się dn. 10 b. m. o godz. 6.30 pp., ul. Długa 19.

ZYGMUNT ZAREMBA.

Kapitał finansowy i współczesny kondotjer

ZAGUBIONY PRZEMYSŁOWIEC. — OKIEŁZNANIE BANKIERÓW. — PRZEZ SZKIEŁKO ZEISSA.

Mamy pełne uszy skarg na małą rentowność przemysłu. Narzekania te posiadają wszystkie pozory słuszności. Dość spojrzeć na jakikolwiek bilans przedsiębiorstwa przemysłowego. Przecież w latach doskonałej konjunktury zyski przeważnie były wykazywane minimalne. Nawet, gdy znalazły się przedsiębiorstwa, dające po 10 czy 15% dywidendy, czyż nie przyzwyczailiśmy się uważać to za drobiazg? Boć istotnie jest to drobiazgiem w stosunku do rzeczywistej skali wyzysku, rzeczywistej stopy nadwartości!

Dywidenda, czysty zysk przedsiębiorstwa nic nam nie mówią o rzeczywistym stanie rzeczy. To tylko drobna cząstka faktycznego dochodu kapitału, wyciąganego z pracy robotniczej. Dochody kapitału w obecnej epoce wyrażają się przedewszystkiem w procentach, płaconych od pożyczek. Żyjemy w epoce kapitału finansowego, kiedy kapitalista przemysłowiec ustąpił miejsca bankierowi finansiście. Przemysłowiec zagubił się w dzisiejszej fazie kapitalizmu i zamienił się w finansistę. Stąd wielka rola kapitału pożyczonego, i wielka waga procentów w kosztach handlowych. Dywidendy pozostały tylko jako zewnętrzna manifestacja dochodowości przedsiębiorstwa, potrzebna do manewrowania na rynku drobnych kapitałów i służy jedynie jako magnes przyciągający do kies bankierskich oszczędności ciułaczy i graczy.

Procenty to cel pracy przemysłu, to główna pozycja w bilansie podziału plonu społecznego. Możność wyciągnięcia z przedsiębiorstw procentów i skala oprocentowania jest właściwym wyrazem rentowności. Stąd to w przemyśle węglowym na Górnym Śląsku koszta pożyczek nieraz sięgają 1/3 kosztów robocizny *). W przemyśle naftowym (rafinerje) przeciętnie wynoszą połowę posztów pracy **). W przemyśle włókienniczym koło 75% robocizny stanowią koszta finansowe ***). W przemyśle cukrowniczym koszta kapitału dochodzą do 150% ****).

Oto polip, wysysający wszystkie soki żywotne gospodarki, oto mechanizm tego podziału dochodu społecznego, który prowadzi do kryzysu zbytu i chronicznego bezrobocia. Oto źródło niepewności istnienia każdego przedsiębiorstwa przemysłowego, bowiem haracz procentowy to ma do siebie, że obcy mu jest jakikolwiek patrjotyzm warsztatu pracy, tak wychwalany w epoce „pracy organicznej", haracz ten musi być płacony w określonym terminie, niezależnie od losów przedsiębiorstwa.

Kapitał finansowy jest dziś panem całej gospodarki. Stanowi trzon kapitalizmu i dlatego też procenty są świętością. Jeszcze drobne pożyczki drobnomieszczanina czy chłopa, zaciągane u małomiasteczkowego lichwiarza, nędznego naśladowcy sztuki bankierskiej, wywołują od czasu do czasu protesty, a nawet pozory przeciwakcji w postaci różnych dekretów, wymierzonych przeciwko nadmiernym procentom, ale polip bankierski ssie gospodarkę społeczną za pośrednictwem przedsiębiorstw wielkokapitalistycznych w ciszy, której nikt nie śmie przerwać. To lew spożywa swą zdobycz w asyście milczącego stada słabszych drapieżców. Krzyczy się więc o cenach, o płacach, o świadczeniach socjalnych. Toczone są homeryckie boje o „sztywność cen" lub o „sztywność płac", ale milczy się o istotnej zawadzie na drodze do zerwania z danym poziomem płac lub cen: o kosztach kapitału finansowego.

Bez wycięcia polipa haraczu procentowego niemożliwa jest istotna zmiana podziału dochodu społecznego. Podniesienie funduszu płac jest bez tego utopją. Dlatego też żądaniu skrócenia czasu pracy z zachowaniem poziomu zarobków i postulatom rozszerzenia ubezpieczeń społecznych przedewszystkiem na starców towarzyszy domaganie się „potanienia kredytu i zniesienia lichwiarskich obciążeń produkcji" (Rez. gosp. Rady Nacz. P.P.S.).

Sprawa nie wyczerpuje się na tem. Istnieje jeszcze druga wielka pozycja kosztów produkcji, stanowiąca tamę dla podniesienia udziału mas pracujących w plonie produkcji. Są to koszta administracyjne, koszta dygnitarzy kapitalizmu w pierwszym rzędzie.

Wraz z zanikiem roli kapitału premysłowego zaginął także typ przedsiębiorcy, związanego głęboko ze swem przedsiębiorstwem. Kapitał finansowy jest lotny jak motyl poszukujący nektaru. Zamiast przemysłowca jednoczesnego kierownika warsztatu zjawił się na widowni tak zw. dysponent kapitału: na wzór średniowiecznego kondotjera służy za dobrą płacę każdemu. Wynagrodzenie pobiera w części łupu wyciśniętego z robotników i całego społeczeństwa. Miarą tego są kolosalne kwoty, jakie pochłania administracja przedsiębiorstw.

Kilku takich panów wyznacza sobie wynagrodzenie przewyższające nieraz zarobek kilkuset robotników. W naszym przemyśle koszta administracji wynoszą w stosunku do robocizny:

w węglu (1926 r.)	25%
w przem. cukrowniczym	30%
w przem. rafin. nafty	40%

Fachowość, twórcza inicjatywa, zainteresowanie wynikami, czy jak jeszcze brzmią motywy usprawiedliwiające taki stan rzeczy, to tylko zasłona frazeologiczna. Mamy przykłady przedsiębiorstw, które doskonale pracują bez potwornie wysokich kosztów kierownictwa. Weźmy chociażby zakłady Zeissa. Kierownicy tych zakładów na mocy statutu przedsiębiorstwa nie mogą pobierać więcej niż 10-cio krotny zarobek robotnika. I to rozpięcie za wielkie, ale jakże niewspółmiernie niskie w porównaniu z płacą takiego sławnego już w Polsce Lewalskiego!

Zakłady Zeissa funkcjonują jednak wspaniale, chociaż także nie dostają kierownicy żadnych udziałów w zysku, który wyłącznie idzie na udoskonalanie przedsiębiorstwa, dodatkowe płace robotników i cele społeczne.

„W ciągu 30 lat istnienia fundacji i przyjęcia jej statutu, zakłady Zeissa rozwinęły się w sposób tak wyjątkowy, że nie mają sobie równych na świecie co do rozmiarów bogactwa wytwórczości i jakości wyrobów" — zaświadcza Knickerborker w swej książce: Niemcy na rozdrożu.

Ale wysokie koszta administracji to udział w plonie kondotjerów kapitału finansowego i jednocześnie dodatkowe zyski właścicieli kapitału, spełniających figuranckie czynności w przedsiębiorstwie za doskonałe wynagrodzenie.

Wysokie koszta procentów i wysokie płace dyrektorów to przejawy jednego i tego samego zjawiska, noszącego miano władztwa kapitału finansowego. Władzy swej i możności wyzysku całego gospodarstwa społecznego kapitał broni zawzięcie, nieustępliwie. Zagrożony redukcją stopy wyzysku krzykiem swej prasy wmawia społeczeństwu konieczność ograniczenia potrzeb, klasie robotniczej zaś narzuca redukcję płac.

Znieść więc wysokie koszta kapitału i rozszerzyć spożycie znaczy dziś to samo, co ratować gospodarkę wbrew woli jej kierowników kapitalistycnych. Kapitał finansowy, jak dzierżawca, czujący, że zbliża się termin, gdy będzie musiał opuścić gospodarkę, dewastuje wszystko, aby wyciągnąć w ostatniej chwili największe zyski. Czyż jedynym sposobem zabezpieczenia się przed takiem zniszczeniem nie jest nałożenie dzierżawcy więzów krępujących jego swobodę. Wprowadzenie 6-godzinnego dnia pracy i ubezpieczenia na starość jest właśnie takiem zabezpieczeniem gospodarstwa społecznego przed niszczycielstwem nieuczciwego dzierżawcy.

*) Sprawozdanie Kom. Ank. Tom V, str. 232 i 170.
**) Tamże. Tom XII, str. 145.
***) Tamże. Tom XIV, str. 122.
****) Sprawozdanie z badania cen cukru (rok 1926/27/28), zstawienie 63.

NASZA RUBRYKA

Zaofiarowanie pracy

DO ODEBRANIA SĄ oferty dla „Pilnej" i „Instruktorki". Zgłaszać się do Administracji „Robotnika".

Poszukiwanie pracy

POSZUKUJĘ pracy w domach prywatnych robię palta futra, kostjumy, Krucza 7—69.

BIEDNY CZŁOWIEK, dziś pozostający bez pracy posiadający na swem utrzymaniu dwie chore na gruźlicę siostry, oraz chore od kilku lat na serce dziecko, prosi o pomoc materjalną na kupno lekarstwa. Łaskawe ofiary proszę kierować: Wolska 3 m. 29 dla R. G.

PROWADZENIE meldunków, lub innej pracy poszukuję za mieszkanie. Oferty: „Zredukowana urzędniczka", „Robotnik", Warecka 7.

TAPICER DEKORATOR, były czeladnik Szczerbińskiego. Solidnie wykonywa obstalunki, przerobienie materacy lub kozetek 10 zł., założenie firanek od okien złoty jeden. Kroję pokrowce, dekoracje. Polna 62. Uwaga: mieszkania 42, telefon 8-58-39. Komorek.

POŃCZOSZARKA bez środków do życia przyjmuje po cenach bardzo niskich podnoszenie oczek, nadrabianie i wszelką reparację pończoch. Wiadomość ul. Chłodna 48 m. 1.

MŁODY CZŁOWIEK szuka jakiejkolwiek bądź pracy. Wiadomości kierować: Boszko Eugenjusz, Poczta Czerwińsk nad Wisłą.

WDOWA PO PRACOWNIKU, starsza, inteligentna, doskonała znajomość wykwintnej kuchni, poszukuje jakiejkolwiek pracy, sklep, kasa, wydawanie obiadów prywatnych, dozór, zarząd. — Oferty „Najpoważniejsze rekomendacje" do „Robotnika".

Czas złamać tajny kartel spekulantów mięsnych

Mięso jest jednym z najważniejszych **artykułów** spożywczych wszystkich **warstw** społecznych, a przedewszystkiem ludności pracującej. Spożycie mięsa w Polsce wynosi około 1350 tysięcy kg. rocznie przy przeciętnej konsumcji 45 kg. na głowę mieszkańca. W sumie daje to około 2 miljardów złotych, jeśli liczyć będziemy 1 kg. mięsa w sprzedaży detalicznej przeciętnie po zł. 1,50. Jest to więc artykuł **naprawdę masowy,** zasługujący na pilne zainteresowanie się nim władz państwowych i samorządowych. Coprawda od czasu do czasu ukazują się oficjalne enuncjacje na ten temat, bądź w formie ankiety, bądź też jako przygodne przemówienie tego czy innego dygnitarza państwowego albo samorządowego; niestety piękne te chęci nie mogą znaleźć swojego realizatora. A tymczasem **ceny mięsa** w większości miast Polski stale są stosunkowo droższe, niż ceny zagranicą; a przecie jesteśmy **krajem rolniczym,** i płace u nas znajdują się na bardzo niskim stosunkowo poziomie.

Skąd pochodzą w Polsce te wysokie ceny mięsa? Powodów jest dużo. Przedewszystkiem **brak norm, regulujących handel żywcem i mięsem.** Handel ten opanowany jest — w szczególności w województwach centralnych, północnych, wschodnich i południowych — przez **tajny kartel spekulantów,** rozporządzających dużemi zasobami gotówki. Kartel ten decyduje bezapelacyjnie o cenie mięsa w detalu. Kupcy ci podzielili pomiędzy siebie — począwszy od handlarza wiejskiego, a skończywszy na wielkim hurtowniku miejskim — tereny zakupu i sprzedaży. Wobec braku konkurencji płacą oni **rolnikowi sztucznie niskie ceny, ażeby następnie mięso gotowe sprzedawać rzeźnikowi po cenie niebywale wysokiej.** Na tej niekontrolowanej spekulacji traci **producent i konsument.**

Porównanie np. warszawskich cen mięsa z poznańskiemi wykazuje, że ceny w **Poznaniu** są przeciętnie o 20% niższe, oraz że producent otrzymuje lepszą cenę za żywiec, niż w innych województwach. Jeśli zważymy, że **hodowla bydła i trzody chlewnej jest jednem z najbardziej podstawowych źródeł dochodu drobnego rolnictwa,** a z drugiej strony, jeśli uświadomimy sobie, że około 90% **handlu bydłem opanowane jest przez pośredników,** to musimy stwierdzić, że **spekulacja mięsem w straszny sposób zaciążyła na bycie najszerszych warstw tak drobnego rolnictwa, jak i proletarjatu miejskiego i wiejskiego.**

Sprawę pogarsza jeszcze fakt, że do mięsa w detalu dodaje się najmniej 30% kości, co oczywiście uderza najdotkliwiej właśnie w warstwy najuboższe. Skromnie licząc, spekulanci — po za normalną kalkulacją cen — zarabiają około 30 — 35% na konsumencie i producencie, co wyniesie **około pół miljarda zł. rocznie.**

O taką sumę dochodu społecznego zmniejsza się rocznie siła nabywcza proletarjatu i drobnego rolnictwa. Jest to jednym z najważniejszych powodów małej konsumcji mięsa w Polsce, która np. w Warszawie wynosi około 40 kg. na głowę mieszkańca, a w Łodzi nawet tylko około 30 kg., podczas gdy spożycie mięsa np. w Kopenhadze wynosi 73 kg. na głowę i t. p.

Państwo i Samorządy muszą tu wkroczyć z całą stanowczością. Kartel spekulantów musi być złamany za wszelką cenę. Da to się uskutecznić poprzez wyciągnięcie na światło dzienne wszystkich tranzakcji kupna i sprzedaży i wszelkich lichwiarskich macherek. Samorządy winny założyć **giełdy mięsne i kasy targowe,** a także wydać zarządzenia, ażeby kupno i sprzedaż odbywały się wyłącznie na targowiskach komunalnych i to na wagę, a nie „na oko", jak to się dzieje obecnie poza targowiskami. **Ceny winny być notowane publicznie.** Wówczas powstanie konkurencja, rolnik nie da się oszukać, bo będzie znał ceny, a rzeźnik nie będzie zmuszony kupować od hurtownika po wysokich cenach, bo się od niego uniezależni zapomocą kredytu z kasy targowej. Oczywiście, nie można tu grać komedji, jak to notujemy w poczynaniach magistratu warszawskiego. **Urządzeń giełdowych i kas targowych odczuwa się brak na wszystkich terenach, po za byłą dzielnicą pruską.** To też różnica cen i jakości mięsa przemawia w dużym stopniu na korzyść **Poznania, Torunia** i t. d. W **Mysłowicach** np., gdzie notowania cen są ścisłe, różnica ceny pomiędzy towarem żywym, a mięsem wynosi tylko 100%, podczas gdy ta sama różnica wynosi dla Łodzi 200%, a dla Warszawy nawet 230%.

Drugą ważną rzeczą są urządzenia rzeźniane. Urządzenia te są tak dalece niewystarczające, że na około tysiąca rzeźni w Polsce, tylko około 20% odpowiada swoim zadaniom. Celem uniknięcia niepotrzebnych wydatków i uzyskania niższej ceny mięsa, winny być w rzeźni skoncentrowane: handel żywcem, ubój, chłodnie, hurtowa sprzedaż towaru i t. p., a teren rzeźniany winien być połączony bocznicą z torem kolejowym.

Niestety, miasta takie, jak **Wilno, Grodno, Łuck, Kielce** i t. d. chłodni nie posiadają, lub mają je zupełnie niewystarczające. A chłodnie, jak wiadomo, służą do przechowywania mięsa i **mogą być użyte do systematycznej regulacji cen, jako przeciwwaga spekulantów,** którzy wstrzymują większe dostawy dla miast, ażeby stale osięgać wygórowaną cenę sprzedażną. **Warszawa** ma chłodnie mieszczące zapotrzebowanie zaledwo dla kilkudziesięciu tysięcy mieszkańców, podczas, gdy **Lublin** wybudował chłodnie aż na 1 milj. mieszkańców. Jak widać, brak w tej całej robocie regulaminu, planów i przemyślenia.

Bardzo podraża mięso również ubój rytualny. Cierpi na tem przedewszystkiem **proletarjat żydowski.** Różnice w cenie między mięsem „koszernem" a „trefnem" w **Polsce** dochodzą nieraz do 60%, podczas, gdy np. w **Gdańsku** różnica ta wynosi tylko 8 — 15%, a w **Buenos Aires** mięso „koszerne" jest nawet tańsze od „trefnego" o 10 **proc. Ubój rytualny winien być przeto przystosowany do faktycznego zapotrzebowania, jak to ma miejsce zagranicą.**

Warszawa do dziś dnia prowadzi szumnie tak zwane **Miejskie Zakłady Mięsne.** Miasto poczuwa się nawet do „objawiania" innym magistratom polskim tajemnic miejskiej polityki aprowizacyjnej. To też na zjazd **Związku Miast do Lwowa** (1 i 2 b. m.) pojechało aż 4 referentów, przedstawicieli stolicy, z odczytami na temat polityki aprowizacyjnej. **Tymczasem właśnie w tej biednej Warszawie dzieje się najgorzej.** Spekulacja osięgnęła tutaj największe rozmiary, a M. Z. M. zamiast wpływać na regulację cen, i kupować żywiec wprost od producenta, ażeby módz taniej sprzedawać mięso ludności warszawskiej, — nabywają przeważnie gotowe mięso, przywożone z okolic miasta, podczas gdy ubój M. Z. M. sięga zaledwo kilku procent ogólnego uboju. Mięso przywozowe dostarczają M. Z. M. instytucjom miejskim po cenach zbyt wygórowanych, a do tych niewielkich czynności utrzymuje kosztowny aparat. Taka gospodarka, zamiast przyczyniać się do uzdrowienia stosunków, tylko kompromituje politykę aprowizacyjną miasta.

Spożycie mięsa wieprzowego w Polsce wynosi nieco więcej, niż połowę konsumcji mięsa wołowego i cielęcego łącznie. Z uwagi na fakt, że większe skupienia robotnicze, jak **Górny Śląsk, Zagłębie Dąbrowskie, Łódź** i t. d. spożywają więcej słoniny, tłuszczów i t. p, niż wołowiny — winny władze po przez odpowiednią propagandę, politykę hodowlaną i organizację handlu **doprowadzić do potanienia tego artykułu, ażeby podnieść zdrowe spożycie najszerszych mas pracujących.** Miasta nasze, niestety, nie współpracują **z kooperatywami** w tej tak ważnej gałęzi konsummcyjnej, a szkoda! mogłyby sobie wziąć **przykład z socjalistycznego Wiednia,** który aprowiduje się w żywiec i mięso za pomocą kooperatyw i zrzeszeń drobnych rolników.

Streszczam się: **Państwo i Magistraty winny bezzwłocznie wziąć w obronę wyzyskiwaną klasę pracującą przed niebywałą w swoich rozmiarach spekulacją mięsną. Samorządy winny uruchomić kasy targowe, giełdy mięsne, i urządzić rzeźnie i chłodnie i t. d. według wszelkich wymogów nowoczesnej techniki. Państwo zaś winno udzielić drobnym rolnikom kredytów hodowlanych, kasom targowym odpowiednich kredytów pożyczkowych, i ukrócić samowolę spekulantów za pomocą odpowiednich zarządzeń administracyjnych.**

Stefan Haupa.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

POLSKA ZWYCIĘŻA AUSTRJĘ W BOKSIE 9:7

W Łodzi rozegrany został międzypaństwowy mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami Polski i Austrji, zakończony zwycięstwem Polski 9:7.

Zawody stały na bardzo niskim poziomie (z wyjątkiem spotkań w wagach piórkowej i półciężkiej). Pięściarze polscy zawiedli na całej linji. Rogalski ustępował znacznie swemu przeciwnikowi, Polus i Sipiński wygrali niezupełnie przekonywująco, zawiódł Garncarek, blado wypadł również występ Chmielewskiego, wreszcie bardzo przykrej porażki doznał Konarzewski.

U Austrjaków najbardziej podobali się Zehetmayer, Jaro i Erben.

Techniczne wyniki zawodów podajemy poniżej:

W wadze muszej Erben (Austrja) wygrał zdecydowanie na punkty z Rogalskim (Polska).

W wadze koguciej Weiss przegrał na punkty z Polusem (Polska).

W wadze piórkowej Cyranek (Polska) stoczył najładniejszą walkę dnia z Jaro (Austrja). Wynik remisowy jest sprawiedliwym miernikiem sił obu zawodników.

W wadze lekkiej Wagner (Austrja) po ciekawej walce uległ na punkty Sipińskiemu.

W wadze półśredniej Garncarek wygrał na punkty z Führerem (Austrja). W drugiej rundzie pięściarz austrjacki znalazł się na deskach do 9-ciu. Mimo to był on przez cały czas równorzędnym przeciwnikiem.

W wadze średniej Chmielewski odniósł zwycięstwo nad Barenkiem (Austrja).

W wadze półciężkiej Zehetmayer (Austrja) zwyciężył Karpińskiego. Bardzo piękna walka. Karpiński trzymał się przez cały czas bardzo dobrze ustępował jednak bardziej rutynowanemu przeciwnikowi.

W wadze ciężkiej Havlicek (Austrja) zwyciężył pewnie Konarzewskiego. Jedynie gongowi zawdzięcza Konarzewski, że nie został wyliczony.

Sędziował w ringu p. Fritz Sadłowski z niemieckiego Śląska.

Mecz ten był 4-ym spotkaniem naszej reprezentacji bokserskiej z Austrją. Polska dotychczas wygrała trzy razy 10:6, 13:3 i 9:7 i zremisowała raz 8:8. Ogólny stosunek punktów wynosi 40:24 na naszą korzyść.

TILDEN W WARSZAWIE

Wczoraj na kortach Legji odbyły się pokazowe mecze tenisowe z udziałem najwybitniejszych zawodowych rakiet świata i amatorskiego wicemistrza Polski — Tłoczyńskiego.

Mimo niesprzyjającej pogody — trybuny wypełnione były do ostatniego miejsca. Widocznie natłok publiczności — skłonił organizatorów do sprzedania wszystkich miejsc zarezerwowanych dla prasy, co wywołało szereg niepożądanych nieporozumień.

W programie rozegrano najpierw najpiękniejszy mecz dnia, Tilden — Tłoczyński. Wygrał, jak oczekiwano, Tilden, ale nie bez poważnego oporu ze strony polaka, co odzwierciadla wynik gry. Pierwszy set łatwo wygrał Tłoczyński 6:1. Następne trzy — były jednym wielkim popisem naprawdę „wielkiego" Tildena przynosząc mu zwycięstwo 6:1, 6:1, 6:3.

Tilden reprezentuje najwyższą klasę tenisu światowego. Mimo kontuzji nogi, która powodowała ustawiczne kulenie, Tilden był panem sytuacji, nigdy nie wypuszczając inicjatywy ze swoich rąk i decydując stale o taktyce.

W drugiem spotkaniu Nüsslein pokonał Barnesa 6:4. 4:6, 6:1. Niemie jest graczem niesłychanie regularnym, aczkolwiek nieco ciężkim i mało efektownym. Barnes — uczeń Tildena — prezentuje różnorodność gry, doskonałą siatkę, mocny serwis i — wielkie nadzieje na przyszłość.

W grze podwójnej para Tilden — Barnes pokonała parę niemiecką Najuch — Nüsslein 7:5, 4;6 6:4. W meczu tym zawodowcy błysnęli rzeczywiście nadzwyczajną techniką, znakomitem opanowaniem piłki i mądrą taktyką. Mecz był rzeczywiście pokazem pięknego tenisu.

MECZE LIGOWE

POLONJA POKONAŁA WARSZAWIANKĘ

W sobotę, na boisku Polonji, odbył się mimo fatalnych warunków atmosferycznych mecz ligowy Polonja — Warszawianka. Przez cały czas meczu padał deszcz, boisko rozmoknięte i błotniste.

Mecz przyniósł Polonji sukces nadspodziewany — przekonywujące zwycięstwo nad Warszawianką w stosunku 4:0 (1:0).

LEGJA ULEGA WARCIE

Na boisku Legji odbył się mecz ligowy pomiędzy Wartą i Legją, przynosząc Legji dotkliwą lecz zasłużoną porażkę 1:3 (1:1).

WISŁA REMISUJE Z GARBARNIĄ

W Krakowie na boisku Wisły odbył się mecz pomiędzy rywalkami krakowskiemi Wisła i Garbarnia. Mecz zakończył się wynikiem remisowym 2:2. Do przerwy prowadziła Garbarnia.

Gra po przerwie równorzędna, prowadzona w szybkim tempie i bardzo interesująca. Po przerwie — lekka przewaga Wisły.

POGOŃ BIJE SWEGO RYWALA LWOWSKIEGO 1:0.

We Lwowie odbył się mecz pomiędzy dwiema drużynami lwowskiemi Pogoń—Czarni. Zwyciężyła Pogoń 1:0 (1:0.

RUCH ZWYCIĘŻA 22 P. P. 1:0.

W Siedlcach w meczu o mistrzostwo Ligi Ruch odniósł zwycięstwo nad 22 p. p. w stosunku 1:0 (1:0).

Zwycięstwo Ruchu było niezupełnie zasłużone, gdyż 22 p. p. był zupełnie równorzędnym przeciwnikiem.

O WEJŚCIE DO LIGI

W niedzielę rozegrany został w Poznaniu pierwszy mecz półfinałowy o wejście do Ligi pomiędzy Legją (Poznań) a 1 p. p. Leg. (Wilno). Zwyciężyła drużyna poznańska 5:3 (3:1).

„GWIAZDA" WARSZAWSKA ZNOWU POKONANA

W sobotę odbył się w Łodzi mecz piłkarski o wejście do ligi pomiędzy ŁTSG. a Gwiazdą z Warszawy.

W meczu wysokie zwycięstwo odniósł ŁTSG., bijąc gości 7:0 (4:0). Mecz został przerwany na 17 minut przed końcem z powodu zdekompletowania drużyny stołecznej.

O WEJŚCIE DO KLASY A

DRUKARZ — KORDJAN 3:0 (1:0).

W finałowych rozgrywkach o wejście do klasy A, R. K. S. „Drukarz" pokonał Kordjana w stosunku 3:0. Przez cały czas gry silna przewaga „Drukarza". Bramki strzelili: Górecki, Piwowarczyk i Radzikowski.

ZAWODY BOKSERSKIE W WARSZAWIE

W Cyrku odbyły się w niedzielę eliminacyjne zawody bokserskie przy udziale kilkunastu zawodników stołecznych. Zawody stały na niezbyt wysokim poziomie i wywołały stosunkowo słabe zainteresowanie. Wyniki techniczne przedstawiają się następująco:

W wadze muszej Małecki (Polonja) zremisował z Wieczorkiem (CWS).

W wadze koguciej rozegrano 2 spotkania. Walka Zbierski (Polonia) — Śmiech (CWS.) zakończyła się zdecydowanem zwycięstwem Śmiecha na punkty. W rdugiem spotkaniu Pasturczak (Polonia) wypunktował Kukiełłę (Skoda).

W wadze lekkiej Bąkowski (Skoda) zwyciężył Zielińskiego (Polonia) przez k. o. w drugiej rundzie.

W wadze półśredniej Seweryniak (Skoda) odniósł niezupełnie przekonywujące zwycięstwo nad Wolskim (Polonia). W tej samej wadze Wysocki (Makabi) zremisował z Bartosiakiem (CWS.)

W wadze półciężkiej odbyły się również 2 spotkania. Antczak (Skoda) nie rozstrzygnął walki z Kłodasem (CWS.) a Doroba (Legja) znokautował w I-ej rundzie Sowińskiego (Polonia).

POZNAŃSKI AZS MISTRZEM POLSKI W SZCZYPIORNIAKU

W Poznaniu odbyły się 2-dniowe rozgrywki finałowe o mistrzostwo Polski w szczypiorniaku. Mistrzem Polski został poznański AZS, bijąc w finale ŁKS 6:3.

CRACOVIA POKONANA PRZEZ ZESPÓŁ BRNA W KRAKOWIE

W Krakowie odbyły się zawody lekkoatletyczne pomiędzy zespołem Vysokoskolsky Sport a Cracovią. W punktacji ogólnej zwyciężył zespół Brna w stosunku 59:47.

Co wyświetlają kina?

ADRIA PALACE: „Arsene Lupin".
APOLLO: „Kochaj mnie dziś".
ATLANTIC: „Blaski i cienie miłości".
ARENA: „Moskwa bez maski" z Lionelem Barrymore.
BAJKA: „Kurjer carski" i występy Hindusa Trawenhore.
COLOSSEUM: „Hotel studentów".
COLOSSEUM: (Mała sala): „Cud wieków".
CASINO: „Księżna Łowicka".
CAPITOL: „Odwieczna pieśń" i „Pieśń trubadura".
CRISTAL: „Jego maleńka" z Eddie Polo.
CZARY: „Ułani, ułani!".
EUROPA: „Ostatnia noc kawalera".
FORUM: „Czerwona zemsta".
FILHARMONJA: „Frankenstein".
GOPLANA: „Polonia Restituta".
HELJOS: „Ułani, ułani".
HOLLYWOOD: „Dobranoc Wiedniu".
KOMETA: „Błękitna rapsodja" i występy artystów.
LOS: „Janko muzykant".
LUX: „Szkarłatna róża" i „Czerwone usta".
MAJESTIC: „Głos pustyni".
MARS: „Kongres tańczy".
METROPOLIS: „Miłostki księcia pana" i rewja.
MEWA: „Waterloo Bridge" i „Lekcja miłości" z Clarą Bow.
MIEJSKI: **„Demon miłości".**
PAN: „Tajemnica dworu Habsburgów".
POLONIA: „Meksykanka" i „Cohn i Kelly jako specjaliści od rozwodów".
STYLOWY: „Mata-Hari".
ŚWIATOWID: „Człowiek-małpa".
TON: „Ułani, ułani".
TOMOBLA: „Przedziwna sprawa Klary Deane".
ROXY: „Śpiewak Jazzbandu" z Al Jolson.
RIVIERA: „Rok 1914".
SOKÓŁ: „Puszcza" i dodatki.
UCIECHA: **„Szanghaj Ekspress".** Arcydzieło Sternberga z Marleną Dietrich i Clive Brook.

Zamachy samobójcze

25-letni Marjan Lewandowski, robotnik (Kacza 23) napił się esencji octowej.

26-letni Zenon Maciejewski, kucharz (Dobra 57) zażył kropli od bólu zębów. Desperatom pomocy udzieliło Pogotowie, poczem Lewandowskiego przewieziono do szpitala Wolskiego, Maciejewskiego zaś — do św. Rocha.

Samobójstwo ociemniałego

W nocy z soboty na niedzielę, z okna 2-go piętra klatki schodowej, przy ul. Św. Jerska 30, wyskoczył na bruk podwórza 19-letni Henryk Neuman, syn handlowca, zam. w tymże domu. Lekarz Pogotowia stwierdził śmierć. Przyczyny tragicznego kroku, według zebranych na miejscu informacji — następujące: Przed 6-ciu laty Neumanowi dokonano trepanacji czaszki. Po pewnym czasie młodzieniec zaczął stopniowo tracić wzrok, aż wreszcie zupełnie zaniewidział. Pod wpływem tego kalectwa, N. ogarnęła apatja i rozdrażnienie nerwowe. Całe miesiące N. siedział w domu, nie chcąc wychodzić na miasto. Jednocześnie zaczęły powtarzać się ataki epileptyczne. Wczoraj w nocy nastąpił właśnie atak pod wpływem którego Neuman wyszedł, nie budząc rodziców, śpiących w drugim pokoju, poczem z okna II-go piętra klatki schodowej wyskoczył na podwórze.

Uparta desperatka
po raz czwarty targnęła się na życie

W lokalu Stanisława Strausa (Al. Jerozolimska 22), właściciela zakładu elektrotechniczno - mechanicznego, zamieszkiwała od 10 września r. b. 32-letnia Zofja Sorokinowa, prawosławna, sekretarka S. od kilku lat. W ub. sobotę o północy Sorokinowa odkręciła kurek od gazu, poczem położyła się do łóżka. Wczoraj rano syn właściciela mieszkania, poczuwszy silną woń gazu, wszedł do pokoju, zajmowanego przez sekretarkę. Tam ujrzał ją niedającą oznak życia. Lekarz Pogotowia stwierdził zgon, który nastąpił przed kilku godzinami. Okazuje się, iż denatka nie żyła z mężem, który przed kilku laty wyjechał zagranicę. Koleje życia nieszczęśliwej kobiety musiały być tragiczne, gdyż w przeciągu kilku lat trzykrotnie już usiłowała pozbawić się życia, raz skoczyła do Wisły, — uratowano ją, drugi raz w Rembertowie rzuciła się pod pociąg, lecz szczęśliwie została odrzucona. Przed miesiącem zażyła sublimatu, przebywała kilka tygodni w szpitalu, skąd przed tygodniem wypisała się. Wczoraj targnęła się po raz czwarty na życie i tym razem dopięła celu. Zwłoki denatki pozostawiono na miejscu do czasu zejścia władz sądowo - lekarskich.

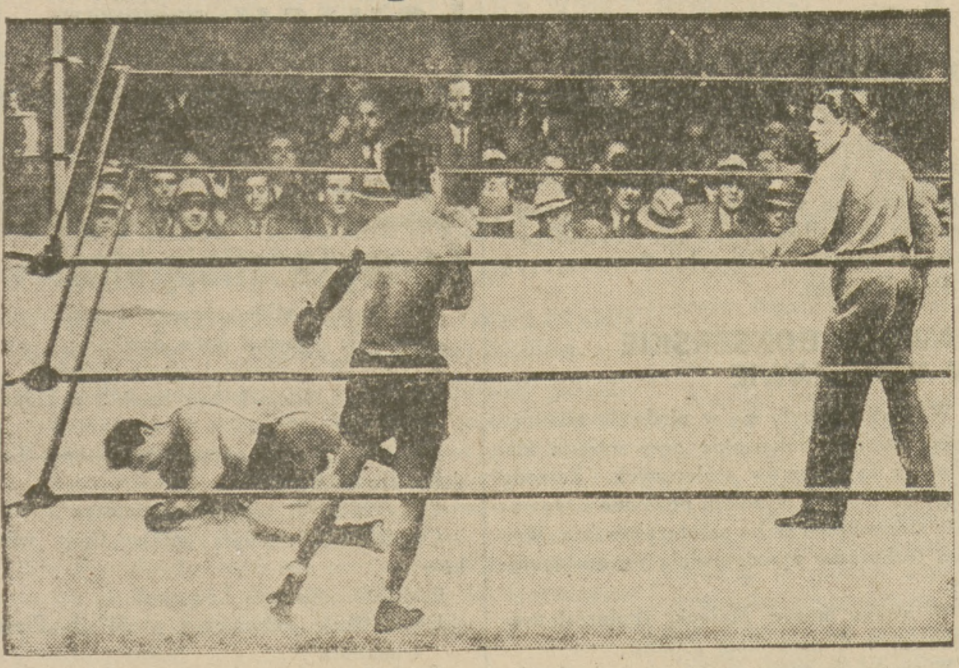
Dziś w Radjo

11.50 — 11.55 Komunikat Meteorologiczny. 11.58 — 12.05 Sygnał czasu i Hejnał. 12.05 — 12.10 Program na dzień bieżący. 12.10 — 12.20 Przegląd Prasy. 12.20—12.40. Muzyka z płyt gramofonowych. 12.40—12.45 Komunikat PIM. 12.45 — 13.55 Płyty gramofonowe. 13.55 — 14.00 Przegląd komunikacyjny. 14.25 — 14.35 Komunikat gospodarczy. 16.00 — 16.15 Skrzynka pocztowa. 16.15 — 16.30 Lekcja języka francuskiego. 16.30—16.40 Piosenki ludowe (płyty). 16.40—17.00 Odczyt. 17.00 — 17.55 Koncert popołudniowy. 17.55 — 18.00 Program na dzień następny. 18.00—19.00 Muzyka lekka. Wiadomości bieżące. 19.00 — 19.20 Rozmaitości. 19.20 — 19.30 Skrzynka pocztowa rolnicza. 19.30 — 19.45 Feljeton. 19.45 — 20.00 Dziennik Radjowy. 20.00 — 21.00 Koncert wieczorny. 21.00 — 21.05 Wiadomości sportowe. 21.05 — 21.10 Dodatek do Dziennika Prasowego. 21.10 — 22.00 Dalszy ciąg koncertu. 22.00 — 22.15 Skrzynka pocztowa. 22.15 — 22.55 Muzyka z Adrji. 22.55 — 23.00 Komunikat PIM. 23.00 — 23.30 Muzyka taneczna.

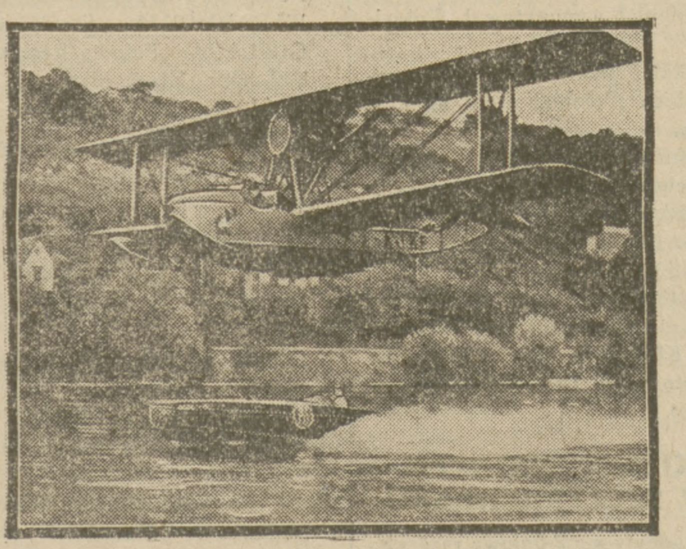
Wypadek kolejowy

Pod pociąg kolejki Jabłonna — Karczew, dostał się w Aninie robotnik, 21-letni Władysław Pacek (kolonja Zastów). Doznał on poszarpania lewego podudzia i zwichnięcia prawego stawu barkowego. Nieszczęśliwego przewieziono do XVII-go komis. w Grochowie skąd po opatrunku przez Pogotowie, zabrano do szpitala Przemienienia Pańskiego.

Pierwsze oryginalne zdjęcie
z meczu Schmeling-Walker

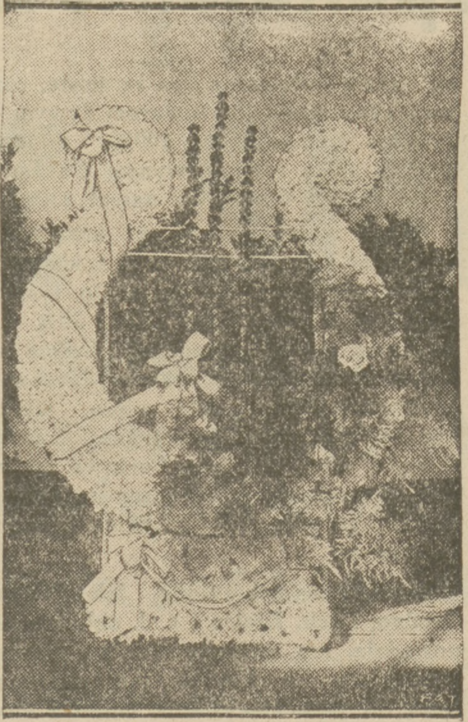

Wyścig samolotu z motorówką

W Niemczech odbył się oryginalny wyścig samolotu z motorówką. Zwyciężyła niespodziewanie motorówka.

Wystawa Alegoryj kwiatowych

W parku Łazienek Królewskich w Warszawie na terenie Pomarańczarni otwarto wystawę p. n. „Alegorje kwiatowe“. Szczególną uwagę zwraca alegorja, zatytułowana „Dawne melodje“, którą widzimy na naszej fotografji. Wszystkie alegorje wykonane zostały według projektu dyrektora Mazurkiewicza.

Występ tenisistów zawodowych w Warszawie

Wczoraj odbył się w Warszawie pierwszy występ mistrzów zawodowych tenisa. Na zdjęciu naszem widzimy młodego Niemca Nussleina (na lewo) pogromcę Tildena.

Tak wygląda Rugbysta

Słynny gracz amerykański w rugby **Pug Rentner** w akcji.

STAN POGODY

DZIŚ CHMURNO I MGLISTO.

Przewidywany przebieg pogody: chmurno i mglisto, miejscami drobny deszcz. Nieco cieplej. Najpierw dość silne i porywiste wiatry wschodnie, potem zwolna słabnące południowo - wschodnie.

Wieniec Aeroklubu niemieckiego na grobie Zwirki

Przybyły do Warszawy delegat Aeroklubu niemieckiego kpt. Zygfryd Reinhard złożył na grobie tragicznie zmarłych bohaterskich lotników polskich wieniec imieniem Aeroklubu niemieckiego.

85-letnia rocznica urodzin prezydenta Hindenburga

Bardzo uroczyście obchodzono w Berlinie 85-ą rocznicę urodzin prezydenta Rzeszy niemieckiej feldmarszałka Hindenburga.

Na ilustracji naszej widzimy sędziwego prezydenta, odbywającego przegląd wojsk. Nosi on na sobie dawny mundur cesarski.

Co grają w Teatrach?

TEATR „ATENEUM“. Codziennie niezwykle interesująca sztuka głośnego amerykańskiego pisarza E. G. O'Neilla p. t. „Czarne Ghetto“. Akcja sztuki rozgrywa się na tle stosunków murzyńskich w Stanach Zjednoczonych.

Z OPERY: Dziś wieczorem w Teatrze Wielkim odbędzie się Wieczór Arji Operowych i Pieśni znakomitej artystki teatru „la Scala“ w Medjolanie — p. Vittorio Weinberga.

Jutro odegrana będzie opera „Carmen“. Rolę tytułową odegra p. Marja Rońska.

TEATR NARODOWY: Dziś dramat Aleksego Tołstoja „Car Iwan Groźny“ w inscenizacji Karola Borowskiego z Kazimierzem **Junoszą-Stępowskim** i **J. Węgrzynem** na czele świetnego zespołu.

TEATR LETNI. Codziennie komedjo-farsa Verneuil'a „Jak się zdobywa kobiety“.

TEATR NOWY. Dziś komedja Devala „Mademoiselle“ w świetnej obsadzie.

TEATR POLSKI: Dziś „Cyrano de Bergerac“.

„BANDA“ w TEATRZE MAŁYM. Dziś „Gaudeamus Igitur“ z udziałem Hanki Ordonówny na czele całego zespołu.

TEATR „MORSKIE OKO“. Wielka rewja inauguracyjna „Przebój Warszawy“ z udziałem Zimińskiej na czele całego zespołu.

TEATR ARTYSTÓW. Karowa 18. Próby ze sztuki J. N. Kamińskiego p. t.: „Krakowiacy i Górale“, która dana będzie na inaugurację Teatru Artystów (Karowa 18) są w pełnym toku.

Inauguracja Teatru Artystów w połowie bieżącego miesiąca.

OPERETKA KAMERALNA: Wkrótce „Pepina“.

TEATR „MIGNON“. Wielka rewja „To my“.

TEATR REWJI „LOTOS“ (Zygmuntowska 10). Wielka rewja p. t. „To, co jest najlepsze“.

TEATR MIKI (Zamoyskiego 20). Dziś o godz. 8 wiecz. nastąpi otwarcie. Wystawiona zostanie „Noc w hotelu“ z udziałem Kulczyckiej, Mierzejewskiego, duetu Ney na czele zespołu.

KONCERT MUZYKI POLSKIEJ W KONSERWATORJUM. Dziś odbędzie się w sali Konserwatorjum pierwszy koncert muzyki polskiej, organizowany przez Towarzystwo Wydawnicze Muzyki Polskiej.

Z Filharmonji

PAWEŁ SCHEINPFLUG.

Na dwa piątkowe koncerty symfoniczne przyjechał z Drezna kapelmistrz i kompozytor niemiecki, **P. Scheinpflug.** Już w zeszłym sezonie obudził u nas zainteresowanie dyrekcją pełną równowagi, spokoju, obok przypominającej niekiedy Młynarskiego, szlachetności zawsze celowych, mądrze obmyślanych ruchów.

Obecnie zalety te wystąpiły z całą siłą w przepysznych warjacjach Regera na temat Mozarta, zwłaszcza w końcowej przezroczyście odtworzonej fudze i w pełnym młodzieńczego polotu poemacie symfonicznym Rytla „Korsarz“. O utworach Piotra Rytla publiczność nasza wie zamało. Plastyczny obraz Korsarza tak artystycznie uwypuklony przez drezdeńskiego gościa, zachęci innych dyrygentów do dalszych wznowień kompozycyj Rytla. Jest tam, między innemi, w tece kompozytorskiej poemat symfoniczny „Grażyna“, który tak doskonale nadaje się na poranki albo koncerty szkolne, nazbyt powtarzające się pod względem repertuaru.

Prócz ładnie przygotowanego „Korsarza“, p. Scheinpflug zaznajomił publiczność polską z żywą uwerturą własną do komedji Szekspira i z ogromną czujnością prowadził orkiestrę w trudnych muzycznie akompanjamentach dla **Ady Sari.** Śpiewaczka, jak zawsze, święciła zasłużone tryumfy. **H. D.**

Zabójstwo o świcie

Sprawa bandy złoczyńców, która kradła i rabowała klejnoty, zabiła wywiadowcę, zamordowała swego szefa, jubilera Tafta, usiłowała steroryzować jego żonę, wyjaśniła się ostatecznie, i to w sposób zgoła nieoczekiwany. Okazało się bowiem, że wszystkie sprawki tej niebezpiecznej, zdawałoby się szajki, były pozbawione zbrodniczego zamiaru! Chodziło... o zdjęcie do filmu, nakręcanego pod kierunkiem słynnego mistrza filmów kryminalnych, Alfreda Zeisera p. t. **Zabójstwo o świcie.** Film ujrzymy.... na ekranie kina Palace.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr.
CENY OGŁOSZEŃ; Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych 10-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: WACŁAW CZARNECKI. Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w drukarni „Robotnika“, Warecka 7.